ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 11.8.2021 г.
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(„Хоризонт Европа“)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решението на Съвместния комитет за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателство на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това Споразумението за ЕИП обхваща сътрудничеството в други важни области, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението влезе в сила на 1 януари 1994 г. Европейският съюз заедно със своите държави членки е страна по Споразумението.

2.2. Съвместен комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Той приема решенията си с консенсус. В съответствие с Договора от Лисабон отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, има Европейската служба за външна дейност.

2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решението на Съвместния комитет на ЕИП („предвидения акт“) във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

Целта на предвидения акт е да се разшири сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, за да се включи участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в програмата „Хоризонт Европа“. Следователно Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013[1] и Регламент (ЕС) № 2021/819 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. относно

[1] ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1.

Европейския институт за иновации и технологии (преработен текст)[2] следва да бъдат включени в Споразумението за ЕИП.

Тъй като Лихтенщайн не изрази интерес да участва в „Хоризонт Европа“, проектът на решение на Съвместния комитет на ЕИП се отнася само за Норвегия и Исландия.

В съответствие с бюджетната политика на ЕС всяко участие в дейност на ЕС може да бъде осъществено само след като бъде изплатена съответната сума за финансово участие. Плащането обаче може да се извърши, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, отправена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Ето защо, за да се покрие периодът между 1 януари 2021 г. и получаването на съответното плащане, проектът на решение на Съвместния комитет следва да се прилага с обратно действие от 1 януари 2021 г. Обратното действие не засяга правата и задълженията на съответните лица и е в съответствие с принципа на оправданите правни очаквания.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. Комисията се надява да има възможност да го представи пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

Съдържанието и естеството на проекта на приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП надхвърлят това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат задължителен характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“[3].

---

2 ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 61.

3 Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, точки 61—64.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде задължителен по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на това, което се изисква от основната или преобладаващата цел или част.

По отношение на предвиден акт, който преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна по отношение на другите, материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС ще трябва, по изключение, да включва съответните различни правни основания.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Материалноправното основание на предложеното решение съответства на материалноправното основание на правния акт, който той включва в Споразумението за ЕИП.

Програмата „Хоризонт Европа“ се основава на дялове „Промишленост“ и „Научни изследвания и технологично развитие, и космическо пространство“ от ДФЕС (членове 173, 182, 183 и 188).

Поради това материалноправното основание за предложеното решение включва следните разпоредби: член 173, параграф 3, член 182, параграф 1, член 183 и член 188, втора алинея от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 173, параграф 3, член 182, параграф 1, член 183 и член 188, втора алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Норвегия и Исландия участват финансово в бюджета на Съюза. Точният размер на участието ще бъде определен в съответствие с разпоредбите на Споразумението за ЕИП, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет.

6. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще се измени Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* след приемането му.

2021/0263 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(„Хоризонт Европа“)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3, член 182, параграф 1, член 183 и член 188, втора алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство[4], и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство[5] („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, Протокол 31 към Споразумението за ЕИП, който съдържа разпоредби относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

(3) Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета[6] следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

(4) Регламент (ЕС) 2021/819 на Европейския парламент и на Съвета[7] следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

---

4 ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

5 ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

6 Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

7 Регламент (ЕС) № 2021/819 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. относно Европейския институт за иновации и технологии (преработен текст) (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 61).

(5) Поради това Протокол 31 (относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи) към Споразумението за ЕИП следва да бъде съответно изменен.

(6) Следователно позицията на Съюза в Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, посочен в приложението към настоящото решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която да бъде заета от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 (относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи) към Споразумението за ЕИП, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател